

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN
ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES

HUNGARIAN SCIENCE ABROAD
PRESIDENTIAL COMMITTEE

Tisztelt Olvasóink!

Április 7-én megtartotta tavaszi ülését a Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság. Egyebek között döntött az Arany János névéhez kapcsolódó akadémiai elismerések idei díjazottjairól. A kitüntetéseket az MTA májusi közgyűlésén, a Külső Tagok Fórumán az MTA elnöke fogja átadni. Az MTA ezen a közgyűlésen remélhetőleg újabb külső tagokkal, külhoni magyar akadémikusokkal fog gyarapodni. Mind a kitüntetettekről, mind az új külső tagokról májusi lapszámunkban olvashatnak részletesen.

Kocsis Károly elnök

ELISMERÉSEK, DÍJAK

A Magyar Érdemrend tisztikeresztjét kapta:

Dienes Sándor Lajos,
a Marosvásárhelyi Orvosi
és Gyógyszerészeti
Egyetem nyugalmazott

tanszékvezető egyetemi tanára,
az MTA köztestületének külső tagja;

Marosi Ildikó
erdélyi
irodalomtörténész;

Daniel Herszkowitz, az izraeli
Bar Ilan Egyetem elnöke,
a Magyar-Izraeli Tudományos
Társaság tiszteletbeli elnöke;

Szalma József jogtudós,
az Újvidéki Egyetem
nyugalmazott tanára, a Vajdasági
Magyar Tudományos Társaság
elnöke, az MTA köztestületének külső tagja.

A Magyar Érdemrend lovagkeresztjét kapta:

Veress Emőd jogtudós,
a Sapientia Erdélyi
Magyar Tudomány-
egyetem docense,
az MTA köztestületének külső tagja.

Biró Domokos
gépészmérnök,
a Sapientia Erdélyi Magyar
Tudományegyetem docense,
az MTA köztestületének
külső tagja;

Vincze Mária Magdolna,
a Babeş-Bolyai Tudomány-
egyetem professor emeritusa,
az Erdélyi Múzeum-Egyesület

Jog-, Közgazdaság- és Társadalomtudományi
Szakosztályának elnöke, az MTA
köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

Kohut Erzsébet
botanikus, a II. Rákóczi
Ferenc Kárpátaljai
Magyar Főiskola docense,

az MTA köztestületének külső tagja
Magyar Arany Érdemkeresztet kapott.

[Bővebben:](#)

Aranytoll-díjat kapott ***Simonffy Katalin***
erdélyi médiakutató,
szerkesztő, az MTA
köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

Kolozs megye
díszpolgárává avatták
Kallós Zoltán erdélyi
néprajzkutatót.

[Bővebben:](#)

3. oldal

Fekete Albert-Zsombor villamosmérnök, a Kolozsvári Műszaki Egyetem doktorandusz hallgatója az Erdélyi Múzeum-Egyesület **Maros Dezső-díjában** részesült.

[Bővebben:](#)

Teleki József tudományos díjat kapott **Tánczos Vilmos** néprajzkutató, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem professzora, az MTA köztestületének külső tagja.

az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület **Gr. Mikó Imre-émléklappal** tüntette ki **Gyulai József**

fizikus professor emeritust, akadémikust.

[Bővebben:](#)

Gróf Mikó Imre emléklapot kapott **Bartók Katalin** botanikus, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem korábbi tanára, az MTA köztestületének külső tagja,

Kékedy Nagy László kémikus, akadémikus, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem korábbi dékánja és **Pánczél Szilamér Péter** régész, a Maros Megyei Múzeum kutatója.

[Bővebben:](#)

A **Legjobb előadás díjat** kapta nemzetközi környezetvédelmi konferencián **Szilveszter Szabolcs**

környezetmérnök, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem tanára, az MTA köztestületének külső tagja és **Fikó Dezső Róbert**, az egyetem doktorandusz hallgatója.

[Bővebben:](#)

A **szlovákiai magyar nyelvű oktatást támogató tevékenységért díjat** kapott **Komzsík**

Attila matematikus, a Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem Közép-európai Tanulmányok Kara nemrég leköszönt dékánja, az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

KUTATÁSOK

Reintegrációs folyamatok és a formálódó Partium-régió címmel indult kutatás a Partiumi Keresztény Egyetem Partiumi Területi Kutatások Intézetében.

[Bővebben:](#)

Roma népesség Magyarország északkeleti határtérségében címmel közös kutatási program indult a Debreceni Egyetem, illetve a Partiumi Keresztény Egyetem együttműködésében.

[Bővebben:](#)

4. oldal

Kiadvány készül a **Zentán és a környező falvakban végzett értékfeltáró**

kutatómunka eredményeiről.

[Bővebben:](#)

Harminc **muravidéki** településen végeztek néprajzi, nyelvjárási, gasztronómiai és hagyományörző értékfeltáró terepmunkát főleg egyetemistákból álló kutatócsoportok.

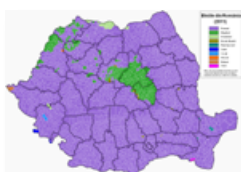
[Bővebben:](#)

A „**goricskói**” (a Vasi-Hegyhát szlovéniai részén beszélt) **magyar**

nyelvről végzett kutatásairól számolt be Gasparics Judit nyelvész.

[Bővebben:](#)

Bővült az Erdélyi Adatbank a **2011-es népszámlálási adatokkal** és a település szintű nemzetiségi adatsorokkal.

[Bővebben:](#)

PUBLIKÁCIÓK

Újvidéken megjelent **Jódal István Erdészeti-dendrológiai szótár magyarul és szerbül** című könyve. A szerző az MTA

köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

Megjelent a **Vajdasági magyar népdalok** című sorozat 5. kötete, melynek szerzői **Bodor Anikó** és **Paksa Katalin**.

[Bővebben:](#)

Új **szerb-magyar szótár** jelenik meg április végén. Szerzői **Mirjana Burzan** és **Kacziba Ágnes**.

[Bővebben:](#)

Nyelvi és kulturális sokszínűség Kelet-Közép-Európában: érték és kihívások

címmel rendeztek konferenciát

Beregszászban 2015-ben. Megjelent és elolvasható a világhálón az előadások anyagaiból szerkesztett **Értékek és kihívások I-II.** című kiadvány.

Szerkesztette **Gazdag Vilmos, Karmacsi Zoltán** és **Tóth Enikő**.

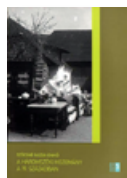
[Bővebben:](#)

Megjelent **Dani Erzsébet** *Identitásgyarmatosítás Erdélyben*. Identitásdrámák és interkulturális stratégiák a Trianon utáni székelymagyar irodalomban című könyve a csíkszeredai Pro Print Kiadónál. A szerző az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

Megjelent **Szőcsné Gazda Enikő** *A háromszéki hozomány a 19. században* című könyve.

[Bővebben:](#)

Megjelent **Kakucs Lajos Céhek, manufaktúrák és gyárai a Bánságban 1716 és 1918 között** című kötete. A szerző az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

Megjelentek az Erdélyi Múzeum-Egyesület kiadásának új kötetei:

A XXI. **Fiatal Műszakiak Tudományos Ülésszak előadásai** – Proceedings of the XX1th International Scientific

Conference of Young Engineers.

Szerkesztette **Bitay Enikő**, az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

Certamen III. Előadások A Magyar Tudomány Napján az Erdélyi Múzeum-Egyesület I. szaksztyályában. Szerkesztette **Egyed Emese** és **Pakó László**, az MTA köztestületének külső tagjai.

[Bővebben:](#)

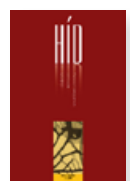
Médiakultúra Közép-Kelet-Európában. Szerkesztette **Kálai Sándor**.

[Bővebben:](#)

Megjelent az **Erdélyi Múzeum** című folyóirat **2016/1.** száma.

[Bővebben:](#)

Megjelent az újvidéki **Híd** című folyóirat **2016. márciusi** száma.

[Bővebben:](#)

Megjelent a **Bácsország** című vajdasági szemle **2016/1.** száma.

[Bővebben:](#)

Letölthető a világhálóról a Babeş-Bolyai Tudományegyetem média- és kommunikáció-tudományi folyóiratának, a **ME.dok-nak a 2015. évi számai**.

[Bővebben:](#)

6. oldal

A *Nature Scientific Reports* tudományos folyóiratban jelent meg **Ercsey Ravasz Máriának**, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem kutatójának, az MTA köztestülete külső tagjának és **Deritei Dávidnak** *A dinamikus modularitás törvényei biológiai regulációs hálózatokon* című közös tanulmánya.

[Bővebben:](#)

Recenziót olvashatnak a világhálón **Hangay György** *A természettudomány útörői – Arisztotelésztől napjainkig* című könyvéről. A szerző ausztráliai magyar néprajzkutató, botanikus, az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

Recenziót olvashatnak a világhálón **Oláh Sándor** *Kényszerek – tanúságtevők*. Történetek a legrosszabb évszázadból című nemrég megjelent könyvéről.

[Bővebben:](#)

Interjút olvashatnak a világhálón a **Székelyföld jövőjéről** **Barabási Albert László** fizikussal, a bostoni Northeastern Egyetem hálózatkutató professzorával, az MTA külső tagjával.

[Bővebben:](#)

Mezőség megmentett magyarjai címmel *interjút* olvashatnak a világhálón **Kallós Zoltán** erdélyi néprajzkutatóval.

[Bővebben:](#)

Bárczi Zsófia irodalomtörténésszel, a Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem Közép-európai Tanulmányok Karának újonnan kinevezett dékánjával, az MTA köztestületének külső tagjával olvashatnak *interjút* a világhálón.

[Bővebben:](#)

Interjút olvashatnak a világhálón az argentin–magyar származású **Leidemann Szilvia** Domus-ösztöndíjas zenekutatóval, az MTA köztestületének külső tagjával *A soproni kantáta virágkora* címmel.

[Bővebben:](#)

SZERVEZETI HÍREK

Budapesten lesz a székhelye az **Európai Tudományos és Művészeti Akadémia** **Kisebbségi és Migrációs Intézetének**.

[Bővebben:](#)

Újabb ötéves ciklusra **akkreditálták a Sapiientia Erdélyi Magyar Tudományegyetemet**.

[Bővebben:](#)

7. oldal

Nagy Előd, a gyógyszerészeti kar előadótanára lett a **Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyászati Egyetem** egyik rektorhelyettese.

[Bővebben:](#)

Megtartotta 2016. évi rendes közgyűlését az **Erdélyi Múzeum-egyesület**.

[Bővebben:](#)

Katekéta–lelkipásztori munkatárs alapképzés indul a **II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán**.

[Bővebben:](#)

Tudományos klub létesül a vajdasági **Magyarkanizsán**.

[Bővebben:](#)

Kárpát-medencei Tehetségkutató Alapítvány

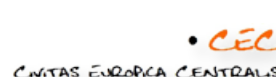
Együttműködési megállapodást kötött a **Sapientia** Erdélyi Magyar Tudományegyetem és a **Kárpát-medencei Tehetségkutató Alapítvány**.

RENDEZVÉNYEK

Migránsok, iszlám, iszlamofóbia: mítoszok és valóság volt a címe annak a vitaestnek, amelyet március

16-án Brűnben rendeztek, **Kovács Attila** iszlamológusnak, a pozsonyi Komenský (Comenius) Egyetem docensének közreműködésével.

[Bővebben:](#)

Március 17-én **The historical churches and the Holocaust in Czechoslovakia, Hungary and Romania 1920-1945** címmel konferenciát rendeztek Budapesten.

[Bővebben:](#)

Március 17-én Kolozsváron tartott előadást **Csörgő Zsuzsa** politológus, a Queen's University (Kingston, Kanada) docense **Demokrácia, populizmus, választások az Egyesült Államokban** címmel.

[Bővebben:](#)

Március 17-18-án 21. alkalommal rendezték meg a **Fiatalközvetítő Nemzetközi Tudományos Ülésszakát** Kolozsváron.

[Bővebben:](#)

Március 18-án Kolozsváron tartott előadást **Tamás Gáspár Miklós** filozófus, a Közép-európai Egyetem vendég-professzora **A polgári dekadencia problémái** 2. kiadás címmel.

[Bővebben:](#)

8. oldal

Március 18-19. között
rendezték meg
Székelyudvarhelyen
a 23. **Családorvosi**

Továbbképző Konferenciát.

[Bővebben:](#)

Március 21-22-én
tartott előadásokat
Kolozsváron
Ötvös István

történész, a Pázmány Péter Katolikus
Egyetem docense **Posztkommunizmus és
rendszerváltás a jelenkori világban**
címmel.

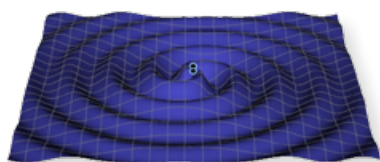
[Bővebben:](#)

Március 23-án a Korunk
Akadémia keretében **Gótika
és reneszánsz határán?**
címmel tartott előadást
Marosi Ernő
művészettörténész

professzor, akadémikus.

[Bővebben:](#)

**How
Astronomy
Grew Its Ears
– Detection of
Gravitational**

Waves címmel tartott előadást New
Yorkban március 23-án **Márka Zsuzsanna**
kísérleti fizikus, a Columbia University
kutatója.

[Bővebben:](#)

Március 23-24-én **A hőszivattyú
mint a megújuló energiákat
kiaknázó berendezés,** illetve
A hőszivattyú épületgépészeti

alkalmazása címmel tartott előadást

Marosvásárhelyen **Sánta Róbert**

gépészmérnök, a Dunaújvárosi Egyetem
docense.

[Bővebben:](#)

**Utak és útvesztők
a magyar gazdaságban**

Trianontól napjainkig címmel tartott

előadást március 29-én Zürichben **Kádár
Béla** közgazdász akadémikus.

[Bővebben:](#)

**Modern képalpító eszközök
és eljárások a nukleáris
orvos-gyógyászatban** címmel
tartott előadást március 31-én
Kolozsváron **Tamás István**

erdélyi fizikus, egyetemi tanár, az MTA
köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

**Társadalom-
földrajzi kihívások
és adekvát
válaszlehetőségek**

a XXI. század Kelet-Közép-Európájában
címmel rendeztek konferenciát

Beregszászban március 31-én és április
elsején. A konferencia plenáris előadását

Kocsis Károly geográfus, akadémikus,
az MTA Magyar Tudományosság

Külföldön Elnöki Bizottságának elnöke

9. oldal

tartotta **Az Európai Gazdasági Térségbe irányuló nemzetközi migráció térbeli sajátosságai (2015-2015)** címmel.

[Bővebben:](#)

Április 1-jén **Expres 2016** címmel, nyolcadik alkalommal

tartottak nemzetközi tudományos tanácskozást Szabadkán a megújuló energiaforrások hasznosításáról: a biomassa, a geotermikus, a szélenergia és a napenergia nyújtotta lehetőségekről.

[Bővebben:](#)

Bostonban április elsején rendezték meg a **Stopping the rise of the superbugs: antimicrobial resistance, untreatable infections, and how to win the race between drugs and bugs** című előadást. Az előadó: **Gertler Balázs Miklós** jogász-mérnök, a bostoni Galen/Atlantica egészségügy-stratégiai befektetési cég alapítója.

[Bővebben:](#)

Április 1-3. között a székelyföldi Szovátán rendezték meg a hetedik **Műemlékvédelem Erdélyben** elnevezésű konferenciát.

[Bővebben:](#)

„**A bonis bona discere – Jótól jót tanulni**” címmel rendeztek Bibó István-émlékkonferenciát április elsején Nagyváradon, illetve április 2-án Kolozsváron.

[Bővebben:](#)

Április 2-án **Vidékfejlesztés a Muravidéken** címmel konferenciát rendezett a Doktoranduszok Országos Szövetsége Alsólendván.

[Bővebben:](#)

Április 3-án Bécsben tartott előadást **Pozsony Ferenc** néprajzkutató, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem professzora, az MTA külső tagja, **Lokális ünnepek Székelyföldön** címmel.

[Bővebben:](#)

Április 4-én és 6-án Budapesten tartott előadást **Bodó Julianna** kulturális antropológus, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem professzora, az MTA köztestületének külső tagja **Miénk a tér? Szimbolikus térfoglalás és identitásépítés a rendszerváltás utáni időszakban a székelyföldi régióban, illetve Jelek a térben.** A nyilvános tér ünnepi használata – szimbolizáció és identitás címmel.

[Bővebben:](#)

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

10. oldal

Az április 4-8. között a Selye János Egyetemen lezajlott **Komáromi Egyetemi Napok** során számos tudományos előadást hallgathattak meg a résztvevők.

[Bővebben:](#)

Nyugati Hírlevél
független elektronikus újság

Április 6-27. között **magyar film-**

kurzust tart(ott) **Kovács István** film-történész, a San Franciscó-i Állami Egyetem professzora.

[Bővebben:](#)

Balassi
Intézet

Április 7-én **Teleki Pálról** tartott előadást

Bécsben **Ablonczy Balázs** történész, az Eötvös Loránd Tudományegyetem tanára.

[Bővebben:](#)

Április 7-én és 8-án **Rácz Lajos** történész, a Szegedi Tudományegyetem professzora, az MTA doktora tartott előadásokat

Kolozsváron Az ember és a természeti környezet kapcsolata a történelmi korokban címmel.

[Bővebben:](#)

Április 7-10. között zajlott le Brassóban a XVIII. **Bányászati, Kohászati és Földtani Konferencia.**

[Bővebben:](#)

Április 11-13. között Kolozsváron tartott előadásokat **Romsics Ignác** történész, az Esterházy Károly Főiskola professzora, akadémikus.

[Bővebben:](#)

Nyugati Hírlevél
független elektronikus újság

Április 12-én **Focus on Hungary** címmel

magyar napot tartottak a Cleveland State University-n.

[Bővebben:](#)

Április 12-én Bécsben tartott előadást **Havasréti József** irodalomtörténész, a Pécsi Tudományegyetem tanára **Popkultúra, fogyasztás, média: a magyar pop art kontextusai a hatvanas-hetvenes években** címmel.

[Bővebben:](#)

HHRF
Hungarian Human
Rights Foundation

Nyugati Hírlevél
független elektronikus újság

The Hungarian North American Diaspora címmel rendeztek tudományos előadássorozatot a Columbia Egyetemen április 15-én.

[Bővebben:](#)

Vannak-e összetett szavak, és ha nincsenek, mik azok? A

magyar nyelvészeti kutatások újabb eredményei V. címmel rendeztek nemzetközi műhelykonferenciát április 15-én Kolozsváron.

[Bővebben:](#)

11. oldal

Április 15-17. között
*Der Wiener Kongress
1515 Zentraleuropa
zwischen Jagiellonen*

und Habsburgern címmel tudományos konferenciát tartottak Bécsben.

[Bővebben:](#)

A TUDOMÁNY SZOLGÁLATÁBAN

75. születésnapját ünnepelte
Glatz Ferenc történész,
akadémikus, az MTA korábbi
elnöke. Nevéhez fűződik egyebek

között az Akadémia Magyar Tudományos-
ság Külföldön Elnöki Bizottságának
megalapítása.

[Bővebben:](#)

Életének 75. évében
elhunyt Kiss István,
a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai
Magyar Főiskola egykori

főigazgató-helyettese.

[Bővebben:](#)

Életének 70. évében
*elhunyt Hasenfratz
Péter* fizikus,
a ráctérelméletek

nemzetközi híró kutatója, a Berni Egyetem
nyugalmazott professzora, az MTA külső
tagja.

[Bővebben:](#)

ÉVFORDULÓK, TUDOMÁNYTÖRTÉNET

A felföldi Szlednicsnán
(1902 után Vágszállás)
született 250 évvel ezelőtt
Lipszky János kartográfus,
aki egységes rendszer és
méretarány szerint

megszerkesztette Magyarország térképét,
a Mappa generalis Regni Hungariae-t.

[Bővebben:](#)

A felföldi Felkán született
165 esztendeje *Schelle
Róbert fémkohómérnök*,
vegyész, a selmecebányai
akadémia tanszékvezető
tanára. Nevéhez fűződik

a tellur tiszta előállítására.

[Bővebben:](#)

Marosvásárhelyen született
150 évvel ezelőtt
Hints Elek orvos,
kórházigazgató, aki úttörő
jellegű kutatásokat végzett

az ízületi segélyszalagok szakadásával és
a végtagok helyi érzéstelenítésével
kapcsolatban.

[Bővebben:](#)

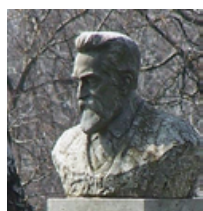

150 esztendeje
született Pozsonyban
*Degen Árpád (Dégen)
orvos, botanikus*,
egyetemi tanár, akadémikus.

[Bővebben:](#)

12. oldal

Pozsonyban született
145 éve **Marczell György meteorológus**, a Meteorológiai Intézet igazgatója. Kezdeményezésére szállt fel az első műszeres léggömb, s ezzel megindult a magyar sztratoszféra-kutatás.

[Bővebben:](#)

Temesváron született 140 éve **Tass Antal csillagász**, fizikus, az ógyallai obszervatórium vezetője, a Konkoly Alapítványú Asztrofizikai Obszervatórium igazgatója.

[Bővebben:](#)

115 éve született az erdélyi (barcasági) Zernesten **Tuzson Pál** vegyészmérnök, **növénykémikus**, a pécsi egyetem magántanára, aki megteremtette a szteroid hormongyártás alapjait.

[Bővebben:](#)

A felföldi Zsarnócán született 105 évvel ezelőtt nagyajtai **Fekete Zoltán geológus**, kertészmérnök, tanszékvezető egyetemi tanár, dékán.

[Bővebben:](#)

85 éves lenne a Pozsonyban született **Tallós Pál erdőmérnök**, botanikus, az Őrség és a Bakony-alja lepkefaunájának kutatója.

[Bővebben:](#)

FELHÍVÁSOK

Az **MTA pályázat**ot hirdet kutatóhelyek által Magyarországon vagy a környező országokban szervezett

nemzetközi konferenciák, workshopok támogatására.

[Bővebben:](#)

A Tinta Könyvkiadó **pályázat**ot ír ki

romániai könyvtárak bővítésére, könyvésztárállományuk gyarapítására 50%-os kedvezményes áron.

[Bővebben:](#)

A kulturális másság kezelésének a kérdése a világban címmel fog előadást tartani május 4-én Veszprémben

Salat Levente politológus, az MTA Kolozsvári Területi Bizottságának elnöke, az MTA külső tagja.

[Bővebben:](#)

Das wiederholte Überschreiben der Vergangenheit – am Beispiel des „ungarischen

Wien” címmel tartanak konferenciát június 6-án Bécsben.

[Bővebben:](#)

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

13. oldal

Június 30–július 3. között
tartja Jegenyefürdön idei
**Tudomány- és technikatörténeti
konferenciáját** az Erdélyi Magyar
Műszaki Tudományos Társaság.

A jelentkezési határidő: május 15.

[Bővebben:](#)

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

---

14. oldal

Az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság hírlevele

2016/4. szám

*Felelős kiadó: Kocsis Károly elnök
Szerkeszti a szerkesztőbizottság.*

*1112 Budapest, Budaörsi út 45.
mtkhirlevel@titkarsag.mta.hu*

A hírlevél korábbi számai megtekinthetők
az MTA [honlapján](#).

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

Aszalós Adorján
(Szeged, 1929. május 19.)

*a Magyar Tudományos Akadémia
külső tagja*

Adorján Aszalós was born in Szeged, on May 19, 1929. His father, János Aszalós, who died in a young age, “was called the doctor of the poor because of his curative and public health activities based on strong philanthropy. His children founded the Dr. Aszalós János Commemorative Foundation in 1998, which has given prizes to over fifty people with important social, medical and cultural contributions in Transylvania”. Adorján Aszalós attended the Cistercian Gymnasium in Budapest (now St. Imre Cistercian Gymnasium in Buda, where he lectured upon the student association’s invitation in 2013). He received his degree in biochemical engineering at the Technical University in Budapest in 1951. He began to work at the National Tartaric Acid Factory then at the Food Industry Research Institute. At the same time, he made research at the Budapest

Aszalós Adorján Szegeden született, 1929. május 19-én. Fiatalon elhunyt édesapját, dr. Aszalós Jánost „a szegények orvosának” nevezték, mert gyógyító és közegészségügyi tevékenysége mély emberszereteten alapult. Gyermekei 1998-ban létrehozták az Aszalós János Emlékalapítványt. Több mint egy évtizedes fennállása alatt a Dr. Aszalós János Emlékalapítvány félszáznál több erdélyi személyt tüntetett ki jelentős szociális, egészségügyi és kulturális tevékenységükért. Aszalós Adorján a budapesti Cisztercita Gimnáziumban érettségizett. (Ma Budai Szent Imre Ciszterci Gimnázium, ahol a diákszövetség meghívására 2013-ban előadást is tartott.) 1951-ben vegyészmérnöki oklevelet szerzett a Budapesti Műszaki Egyetemen. Az Állami Borköszvénygyárban kezdett

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

II. oldal

Technical University. In 1956 he left for Austria, where he received a PhD in biological chemistry from Vienna Technical University in 1962. In 1961 he moved to the United States, where he became Senior Research Scientist with the Squibb Institute for Medical Research. In 1974 he moved to the National Cancer Institute in Frederick, MD, as Chief of the Anticancer Chemotherapy Unit. Five years later, he assumed his position of Head of Cell Biology at the Food and Drug Administration (FDA) in Washington, DC. His academic appointments were at American, Princeton and Rutgers Universities over a period of 8 years. Now he is research professor at the National Cancer Institute.

Dr. Aszalos' research interests include anticancer chemotherapy, anti-AIDS drugs, immunosuppressive drugs, and the cellular biology of multidrug resistance. Dr. Aszalos is the author/editor of 15 volumes of the Handbook of Antibiotic Compounds, two volumes on antitumor compounds and a book on analysis of antibiotics. He holds eight patents and has published more than 130 scientific articles. He has made major contributions to developing modern methodologies for the analysis of antibiotics and anticancer drugs, and to our understanding of the molecular mechanisms of action and cellular targets of cancer chemotherapeutic agents. He is member of the New York Academy of Sciences, The Catholic Academy

dolgozni, majd átkerült az Élelmiszeripari Kutató Intézetbe. Ez alatt az idő alatt a Műszaki Egyetemen is dolgozott kutatóként. 1956-ban Ausztriába emigrált, 1962-ben a Bécsi Műszaki Egyetemen PhD-fokozatot szerzett biológiai kémiából. 1961-ben az USA-ban telepedett le, a Squibb Institute for Medical Research vezető kutatója lett. 1974-ben a fredericki (MD) Nemzeti Rákkutató Központba ment, a Kemoterápiai Osztály vezetője lett. Öt évvel később a washingtoni Élelmiszer-és Gyógyszer-felügyeleti Hatóság (Food and Drug Administration, FDA) Sejtbiológiai Osztályának vezetésével bízták meg. Emellett 8 éven át dolgozott a Princeton és a Rutgers Egyetemen. Jelenleg a Nemzeti Rákkutató Központ kutató professzora.

Aszalos professzor fő kutatási területe a rákellenes kemoterápia, az AIDS elleni gyógyszerek, az immunszuppresszív gyógyszerek és a multidrog rezisztencia sejtbiológiája. Szerzője és/vagy szerkesztője a Handbook of Antibiotic Compounds 15 kötetének, két könyvet írt az antitumor vegyületekről és egyet az antibiotikumok elemzéséről. Nyolc szabadalma van, és 130-nál több tudományos cikket publikált rangos folyóiratokban. Jelentős eredményeket ért el az antibiotikumok és a rákellenes gyógyszerek elemzésének modern módszertanának kidolgozása területén. Közérthetővé tette a rák elleni kemoterápiában használt ágensek molekuláris

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

III. oldal

of Sciences in the USA, the American Chemical Society and the American Society of Cell Biology. He received several honors and awards, including the US Army Research Award (1961), the Austrian Industrial Research Award (1972), the Food and Drug Administration (FDA) Excellence Award (1984), the FDA Commendable Award in 1983 and 1990, and the Best Research Scientist of FDA-CDER Award, the Hybest Award in 1996. In 2001 he received a golden diploma from the Budapest Technical University. Throughout his long and distinguished career, Dr. Aszalos has maintained strong links with Hungarian science, and hosted several young Hungarian scientists in his laboratory. In 1995 he was elected external member of the Hungarian Academy of Sciences in the Section of Medical Sciences.

Contact

National Institutes of Health
National Cancer Institute, Laboratory of
Cell Biology
20892 Maryland Bethesda,
9000 Rockville Pike
USA
Tel./fax: +1 301 3650217
E-mail: adorjan.aszalos@mail.nih.gov

ASZALÓS ADORJÁN

mechanizmusát és celluláris célpontját. Tagja a New York-i Tudományos Akadémiának, az USA Katolikus Tudományos Akadémiájának, az Amerikai Kémiai Társaságnak és az Amerikai Sejtbiológiai Társaságnak. Számos kitüntetésben és elismerésben részesült, többek között megkapta a US Army Research Award-ot (1961), az Osztrák Ipari Kutatási Díjat (1972), az Élelmiszer- és Gyógyszer-felügyeleti Hatóság (FDA) Kiválósági Díját (1984), az FDA Commendable Award-ot 1983-ban és az 1990-ben, az FDA-CDER Legjobb Kutató Tudósnak járó díját, a Hybest Díjat 1996-ban. 2001-ben aranydiplomát kapott a Budapesti Műszaki Egyetemtől. Hosszú és eredményekben bővelkedő pályafutása során Aszalós professzor szoros kapcsolatban állt a magyar tudománnyal, számos fiatal magyar tudóst fogadott laboratóriumában. 1995-ben a Magyar Tudományos Akadémia külső tagjává választották az Orvosi Tudományok Osztályában.

Kapcsolat

National Institutes of Health
National Cancer Institute, Laboratory of
Cell Biology
20892 Maryland Bethesda,
9000 Rockville Pike
USA
Tel./fax: +1 301 3650217
E-mail: adorjan.aszalos@mail.nih.gov

ORVOSI TUDOMÁNYOK

